

Warszawa 09/06/2023

Model: 01

Nazwa własna: Model dystrybucji informacji w wirtualnym środowisku informacyjnym.

(Virtual Information Environment Distribution Model - VIEDM)

Zastosowanie: rozpoznanie rosyjskiego modelu dystrybucji wiadomości manipulacyjnych

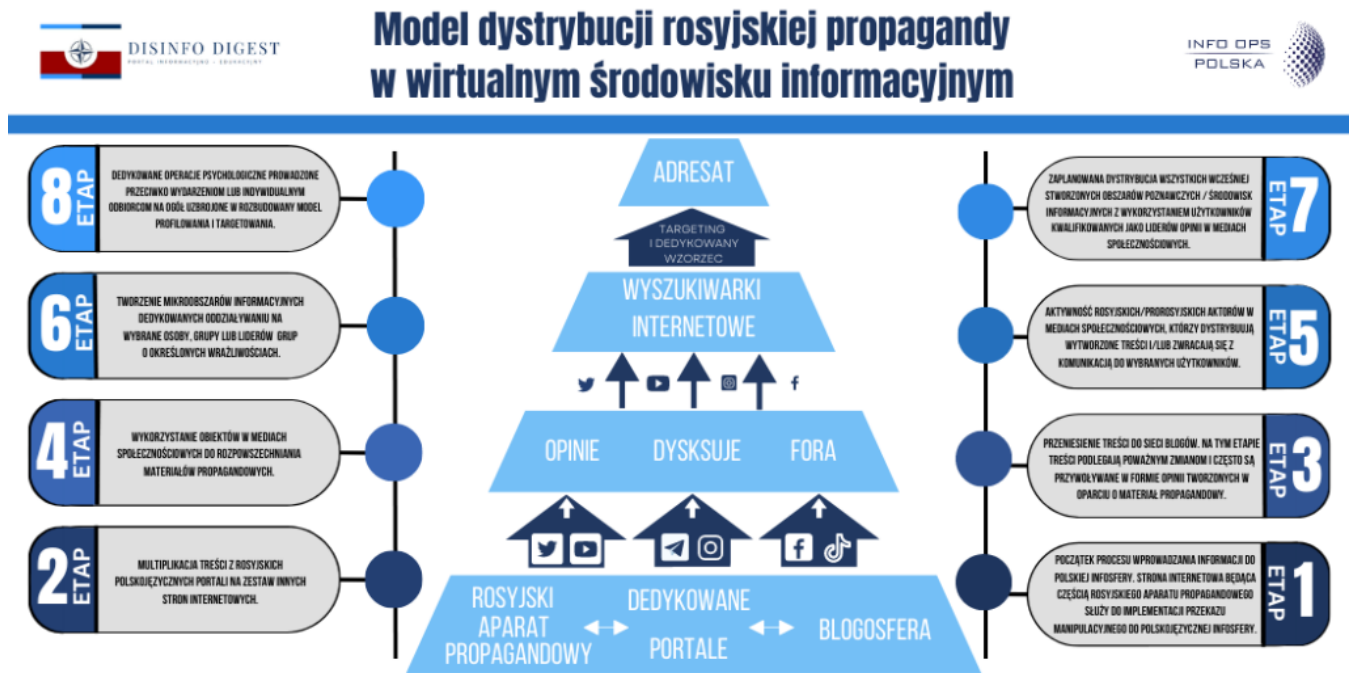
Model dystrybucji informacji w wirtualnym środowisku informacyjnym.

(VIEDM - Virtual Information Environment Distribution Model)

na bazie rozpoznanego rosyjskiego podstawowego modelu dystrybucji wiadomości manipulacyjnych.

W ramach prowadzonych badań nad zjawiskiem manipulacji i operacji propagandowych realizowanych przez Federację Rosyjską, zidentyfikowaliśmy i przeanalizowaliśmy wiele modeli, które Rosjanie wykorzystują do dystrybucji, w tym powielania wiadomości manipulacyjnych. Przedstawiamy krótki opis jednego z takich modeli.

Model z podziałem na etapy

I etap: początek procesu wprowadzania *patogenu informacyjnego* do polskiej infosfery. Strona internetowa będąca częścią rosyjskiego aparatu propagandowego służy do wstrzykiwania manipulacyjnych wiadomości do polskojęzycznej infosfery.

II etap: multiplikacja treści z rosyjskich - polskojęzycznych portali - na kontrolowany przez adwersarza zestaw stron internetowych. Na tym etapie oryginalne treści propagandowe ulegają drobnym modyfikacjom.

III etap: przeniesienie treści do sieci blogów. Na tym etapie treści podlegają poważnym zmianom i często są przywoływane w formie opinii a nie kopii publikacji propagandowej.

IV etap: wykorzystanie obiektów w mediach społecznościowych do rozpowszechniania materiałów propagandowych pochodzących z kontrolowanej przez adwersarza sieci domen.

V etap: początek aktywności rosyjskich/prorosyjskich aktorów w mediach społecznościowych, które dystrybuują wytworzone treści i/lub zwracają się do wybranych użytkowników i/lub grup społecznych.

VI etap: tworzenie mikroobszarów informacyjnych dedykowanych oddziaływaniu na wybrane osoby lub liderów uznanych grup o określonych wrażliwościach.

VII etap: skoordynowana dystrybucja wszystkich wcześniej stworzonych obszarów poznawczych - środowisk informacyjnych - z wykorzystaniem użytkowników, którzy są w optyce adwersarza liderami opinii w serwisach społecznościowych.

VIII etap: dedykowane i wyspecjalizowane operacje psychologiczne prowadzone przeciwko wydarzeniom lub indywidualnym odbiorcom (rozbudowany model profilowania i targetowania). Niejednokrotnie wykorzystywane również do tzw. aktywnego rozpoznania - testowania przez Rosjan reakcji adresatów na bodźce informacyjne.

Charakterystyka etapów i obszarów informacyjnych

Pierwszym obiektem informacyjnym działającym w tym modelu jest portal „informacyjny” będący częścią rosyjskiego aparatu propagandowego. Służy on do implementacji manipulacyjnych wiadomości do polskojęzycznej infosfery. Jego organiczny zasięg jako strony internetowej jest niski, ale nie sam zasięg na tym etapie jest istotny dla adwersarza. Wiadomości pochodzące z portali propagandowych są wielokrotnie zmieniane i powielane za pomocą innych środków. Obiekt pierwotny pełni wyłącznie rolę implementacyjną do polskojęzycznego środowiska informacyjnego i jest początkiem procesu wprowadzania *patogenu informacyjnego* do polskiej infosfery.

Drugim etapem modelu jest pierwsza multiplikacja treści z rosyjskich - polskojęzycznych - portali na zestaw innych stron internetowych. Na tym etapie tekst wiadomości nie jest znacząco zmieniany przez rosyjskich operatorów. Zmienia się czasem tytuł, ale „lead” pozostaje podobny do treści umieszczonej na stronie z I etapu. Jest to powielanie treści,

nieznacznie zmienione na inne obiekty informacyjne w celu zwiększenia potencjału oddziaływania oraz pozornego rozproszenia dostępności poszczególnych słów kluczowych zawartych w materiale propagandowym.

Kolejnym etapem jest przeniesienie treści do sieci blogów. To co odróżnia ten proces od poprzedniego, to fakt, że na tym etapie treści podlegają poważnym zmianom i często są przywoływane w formie opinii na temat publikacji z drugiego etapu. Etap ten wykorzystywany jest już do kształtowania obszaru poznawczego poprzez tworzenie specjalnie spreparowanych środowisk informacyjnych.

Kolejnym krokiem w tym modelu dystrybucji jest wykorzystanie obiektów w mediach społecznościowych do rozpowszechniania materiałów propagandowych na różne sposoby. Metoda dystrybucji jest oczywiście dostosowana do celu operacji, podatności odbiorców, preferencji grup i jednostek społecznych, w stosunku do których przeciwnik chce, aby operacja dezinformacyjna była skuteczna.

Kolejnym obszarem kształtowanym przez przeciwnika są miejsca w sieci, które można zakwalifikować jako obszary wymiany opinii przez naturalnych internautów. Pole opinii oznacza w praktyce umieszczanie komentarzy w polach publikacji na stronach z komunikatami linkującymi do treści tworzonych i powielanych w dwóch poprzednich obszarach - serwisach alternatywnych i blogosferze.

Ten etap procesu jest jednocześnie początkiem aktywności rosyjskich lub tzw. prorosyjskich obiektów w mediach społecznościowych, które dystrybuują te treści i/lub zwracają się do wybranych użytkowników.

Kolejnym obszarem informacyjnym, na który ukierunkowany jest ten model są fora internetowe, które można zakwalifikować do poprzednich obszarów, tj. wymiany opinii przez społeczeństwo, ale w tym przypadku proces dystrybucji jest realizowany przez inny zespół operatorów przeciwnika. Są to na ogół dobrze przygotowani fikcyjni użytkownicy forum, prowadzący dyskusję z wykorzystaniem materiałów z drugiego i trzeciego obszaru oddziaływania, a także treści wytworzonych organicznie, ale prowadzonych z wykorzystaniem logicznej, wcześniej zaplanowanej sekwencji.

Obszar treści hybrydowych to w praktyce przechowywanie zasobów w obszarach komentarzy i opinii poprzez mieszanie, przekształcanie treści publikacji w celu ukrycia związku z innymi prorosyjskimi działaniami w Internecie lub publikacjami pierwszego, trzeciego obszaru informacyjnego oraz materiałami wykorzystywanymi dotychczas w obszarach wymiany opinii.

Kolejną fazą oddziaływania jest tworzenie mikroobszarów informacyjnych dedykowanych oddziaływaniu na wybrane osoby lub liderów uznanych grup o określonych podatnościach/preferencjach. Dobrym przykładem takich działań są zasoby przeciwnika wykorzystywane do zakłócania relacji polsko-ukraińskich w oparciu o wzniecanie konfliktów

na tle historycznym. Obszar ten jest również okazją do prowadzenia profesjonalnych prób oddziaływania na wybrane osoby lub decydentów.

Kolejnym etapem jest zaplanowana dystrybucja wszystkich wcześniej stworzonych obszarów poznawczych, środowisk informacyjnych z wykorzystaniem użytkowników, których kwalifikuje się jako liderów opinii w mediach społecznościowych. Lider opinii może być fizyczny, np. agent wpływu lub wirtualny - pozornie istniejący użytkownik, grupa społeczna i inne. Oprócz lidera opinii, na tym etapie wykorzystywane są również narzędzia wzmacniające zakres działań, takie jak działania zautomatyzowane i/lub oparte na operatorach. Ta faza operacji obejmuje również podtrzymywanie dyskusji, wysyłanie fałszywie pozytywnych wiadomości do poszczególnych odbiorców lub dystrybucję wsparcia dla operacji specjalnych skierowanych do konkretnej osoby lub zespołu osób.

Kolejnym etapem w tej piramidzie dystrybucji są dedykowane i wyspecjalizowane operacje psychologiczne prowadzone przeciwko wydarzeniom lub indywidualnym odbiorcom. W tym przypadku można wyróżnić rozbudowany model profilowania i targetowania.

Jednym z narzędzi wykorzystywanych przez Rosjan jest sprawdzanie reakcji na bodźce informacyjne - w tym przypadku informację, dezinformację lub manipulację. Jednym z elementów ułatwiających identyfikację tych działań jest rozpoznanie użytkownika lub grupy użytkowników, którzy prowadzą sprzeczne dyskusje i kierowanie ich do wybranych osób lub grup, które faktycznie są sprawdzane i rozpoznawane przez profilerów adwersarza.

Zaprezentowany model działania jest jednym z kilkudziesięciu rozpoznanych przez analityków fundacji INFO OPS Polska. Wkrótce, przybliżymy kolejne metody i modele, którymi posługuje się aparat propagandy Kremla w operacjach informacyjno - psychologicznych realizowanych p-ko Polsce.

Opracował: Fundacja INFO OPS Polska

Zadanie publiczne finansowane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP w konkursie „Dyplomacja Publiczna 2023”. Publikacja wyraża wyłącznie poglądy autora i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

Ministerstwo
Spraw Zagranicznych
